

Kvittering på innsendt svar på Høring - Forslag til endringer i tobakksskadeloven med forskrifter (holdningsarbeid om miljøkonsekvenser, videreføring av forbudet mot e-sigaretter, høyere straffnivå mv.)

Saksnummer: 25/2897

Sak: Høring - Forslag til endringer i tobakksskadeloven med forskrifter (holdningsarbeid om miljøkonsekvenser, videreføring av forbudet mot e-sigaretter, høyere straffnivå mv.)

Levert: 10.10.2025 13:05

Svartype: Med merknader

Jeg svarte som: Annen offentlig etat

Avsender: Folkehelseinstituttet

Kontaktperson: Karianne Kitterød

Kontakt e-post: KarianneMorck.Kitterod@fhi.no

Høringssvar fra Folkehelseinstituttet (FHI) angående Høringsnotat fra HOD, 11. juli 2025. Forslag om endringer i tobakksskadeloven med forskrifter (holdningsarbeid om miljøkonsekvenser og videreføring av forbudet mot e-sigaretter mv.)

Folkehelseinstituttets overordnede vurdering av forslag til endringer i tobakksskadeloven;

Folkehelseinstituttet har tidligere påpekt helserisikoen ved bruk av e-sigaretter, og anerkjenner bekymringer som både WHO og Departementet fremsetter om e-sigaretter og nye nikotinprodukter. Den overordnede konklusjonen er at Folkehelseinstituttet støtter de lov- og forskriftsendringer som legges frem, inkludert en videreføring av forbud mot e-sigaretter med nikotin, samt å innføre forbud mot e-væske uten nikotin.

Bruk av tobakk- og nikotinprodukter innebærer betydelig helsefare. Tiltak som kan redusere bruk av slike produkter, særlig blant unge, er i tråd både med regjeringens tobakksstrategi og med Folkehelseinstituttets anbefalinger. De foreslåtte endringer i tobakksskadeloven kan bidra til å begrense bruk av slike produkter blant unge.

Basert på de studiene som er gjort på mennesker, samt dyre- og cellestudier, er det grunnlag for å si at bruk av e-sigaretter med nikotin i e-væsken kan utgjøre en helsefare for luftveiene, hjerte-karsystemet, svangerskap og utvikling, samt utvikling av kreft. Flere av de helsefarlige stoffene i e-sigarettaerosolen finnes i aerosol både fra e-væske med og uten nikotin. Det er derfor god grunn til å anta at bruk av e-sigaretter uten nikotin i e-væsken også kan utgjøre en helsefare.

Det har ikke vært lange nok oppfølgingsstudier enda til å kunne kvantifisere risiko for

ulike sykdommer hos mennesker ved bruk av e-sigaretter. For e-sigaretter vil trolig risiko for uønskede helseeffekter være avhengig av e-væskens kjemiske sammensetning, hvordan e-sigaretten er konstruert og stilt inn (effekt og temperatur) og hvordan den blir brukt (varighet og hastighet av inhalering, bruksfrekvens samtidig bruk av andre nikotinprodukter osv.). Det vil trolig også være av betydning når man aldersmessig begynner å bruke e-sigaretter og den enkeltes sårbarhet for utvikling av helseskadelige effekter.

For ikke-brukere av tobakksprodukter vil det å begynne med e-sigaretter være forbundet med økt eksponering for helseskadelige stoffer, risiko for utvikling av nikotinavhengighet og økt fare for uønskede helseeffekter som brukeren ellers ikke ville vært utsatt for. Bruk i yngre aldersgrupper har økt kraftig de siste årene, særlig blant unge kvinner. Vi støtter vurderingen av at et fortsatt forbud vil være et nødvendig tiltak for å motvirke denne utviklingen, og videre at dette er i tråd med et føre-var-prinsipp for folkehelsetiltak. Vi støtter, av samme grunn, også et forbud mot e-sigaretter uten nikotin. Dersom et forbud skal kunne ha ønsket effekt, må det avsettes ressurser i justissektoren til å håndheve forbudet. Videre kreves innsats for å begrense markedsføringen ovenfor unge i sosiale medier, og også ytterligere og supplerende tiltak i strategien mot en tobakks- og nikotinfri generasjon. Det er viktig at den videre utviklingen i bruk av e-sigaretter, tobakks- og nikotinprodukter følges og at tiltakene som settes inn tilpasses utviklingen og ny kunnskap.

Selv om e-sigaretter kan bidra til røykeslutt hos noen røykere, er effektene på befolkningsnivå ikke blitt overbevisende dokumentert. Et forbud mot e-sigaretter som forbrukerprodukt, trenger ikke være til hinder for at det kan godkjennes som legemiddel til røykeavvenning. Dette er i tråd med anbefalinger fra WHO.

Folkehelseinstituttet foreslår nedenfor noen presiseringer når det gjelder e-sigarettlignende produkter, og at slike produkter også bør omfattes av forbudet. Fra det foreslåtte forslaget er det også uklart om eventuelt nye tobakksprodukter til tygging, eller nesetobakk vil omfattes av en godkjenningsordning.

Spesifikt:

1) Oppfølging av direktiv om plastprodukter 2019/904/EU - produsentansvar for holdningsskapende arbeid for å redusere og forebygge forsøpling og spredning av mikroplast fra tobakksprodukter

Folkehelseinstituttet støtter forslaget.

2) Forenkling av gebyr- og avgiftssystemet knyttet til gjennomføring av tobakksdirektiv 2014/40/EU

Folkehelseinstituttet har ingen ytterligere anmerkninger til forslaget.

3) Videreføring av forbudet mot e-sigaretter m.v.

Folkehelseinstituttet støtter forslaget.

3b) Bør forbudet omfatte e-sigarettvæske uten nikotin

Folkehelseinstituttet støtter forslaget om at forbudet også bør omfatte e-sigaretter (væske) uten nikotin.

Folkehelseinstituttet mener det bør avklares at forbudet mot e-sigaretter også bør gjelde tilsvarende produkter som genererer en inhalerbar aerosol, med eller uten oppvarming. Dette kan tydeliggjøres i §7a ved at man legger til "eller liknende produkter" etter "e-sigaretter".

4) Presisering av Norges unntak fra EUs forbud mot tobakk i munnen

Folkehelseinstituttet støtter forslaget.

5) Høyere straffnivå i tobakksskadeloven paragraf 44

Folkehelseinstituttet har ingen kommentar til dette punktet.

Det bes om innspill på definisjonen av snus. Folkehelseinstituttet mener departementets definisjon er dekkende.

Det bes om høringsinstansenes syn på en overgangsperiode på seks måneder for å kunne selge ut lager av varer som blir forbudt. Folkehelseinstituttet har ingen kommentar til dette punktet.

Våre kommentarer utdypes nærmere i vedlegg 1.

251010 Vedlegg1_Høring - Forslag til endringer i tobakksskadeloven med forskrifter (holdningsarbeid om miljøkonsekvenser videreføring av forbudet mot e-sigaretter høyere straffnivå mv.)_FHI.pdf (389.96 KB)

Alle svar må gjennom en manuell godkjenning før de blir synlige på regjeringen.no.